

حضرت عمر فاروقؓ (۵۸۳-۶۴۴ء) پر لکھی

گئی اہم کتب اور مقالات

شیر نوروز خان (۱)

۱- آثار رفیق بلند شہری

حضرت عمر فاروق رضی اللہ عنہ - دہلی: نوبار بک ڈپو، ۱۵۳ ص - (اردو)

۲- ابن الجوزی، ابی الفرج عبدالرحمان بن علی بن محمد

سیرۃ عمر بن الخطاب - المطبعہ المصریہ بالازھر، ۱۹۳۱ء - ۲۲۶ ص - (عربی)

۳- ابن جوزی، جمال الدین ابو الفرج

حیات فاروق اعظم / امام جمال الدین ابو الفرج بن جوزی - ترجمہ شاہ حسن عطا-

کراچی: قاضی حمید الدین ناگوری اکیڈمی، ۱۹۷۹ء - ۳۴۸ ص - (اردو)

۴- احمد، سراج الدین

سیرۃ اعظم فاروق رضی اللہ عنہ - لاہور: مصطفائی پریس - ۱۸۹۲ء

۲۶۴ ص - (اردو)

۵- اسماعیل، احمد محمد

عمر بن الخطاب رضی فی المرآہ - ۱۳۶ ص - (عربی)

۶- اظہر، مظفر حسین

دربار عمر کے فیصلے - نوبار بک ڈپو، ۱۵۹ ص - (اردو)

(۱۵) لاہورین، ادارہ تحقیقات اسلامی، بین الاقوامی اسلامی یونیورسٹی، اسلام آباد

۷۔ اکبر آبادی، منور خان ساغر

فاروق اعظمؑ۔ لاہور: منشی دام اگر وال تاجر کتب، ۸۸ ص۔ (اردو)

۸۔ الطاف شوکت

حضرت عمر فاروقؓ۔ حیدر آباد دکن: مسعود پبلشنگ، ۳۸ ص۔ (اردو)

۹۔ بسام العسلی

الفاروق القائد۔ لبنان: النفاکس، ۱۹۸۸ء (عربی)

۱۰۔ بشیر احمد، چوہدری

عادل حکمران (عمر فاروقؓ)۔ لاہور: مکتبہ اشاعت ادب۔ ۴۰ ص۔ (اردو)

۱۱۔ بیگ، مرزا محبوب

فاروق اعظمؓ۔ لاہور: اسلامیہ اسٹیم پریس، ۱۸۹۹ء، ۴۸ ص۔ (اردو)

۱۱۔ ب۔ پرویز

شاہکار رسالت: عمر فاروقؓ اشاعت پنجم۔ لاہور: طلوع اسلام ٹرسٹ

۱۹۹۱ء۔ ۵۳۱ ص۔ (اردو)

۱۲۔ حسرت، چراغ حسن

سیرت حضرت عمر فاروقؓ۔ لاہور: تاج کمپنی، ۱۳۴ ص۔ (اردو)

----- ۱۳

عمر فاروقؓ۔ لاہور: تاج کمپنی، ۴۷ ص۔ (اردو)

۱۴۔ خالد محمد خالد

بینا یدی عمر۔ الطبع الثالث۔ القاہرہ: مکتبہ الانجلاوا المصریہ، ۱۹۶۹ء

۱۹۱ ص۔ (عربی)

۱۵۔ خان، محمد شفیع الدین مراد آبادی

سیرت عمرؓ۔ لاہور: اسلامیہ اسٹیم پریس، ۳۱ ص۔ (اردو)

- ۱۶۔ خطاب، محمود شیت
عمر بن الخطاب الفاروق القائد - الطبعة الثانية - بیروت: منشورات دارالکتبہ الحیاء
۱۹۶۶ء، ۲۲۹ ص - (عربی)
- ۱۷۔ الحطیب، عبدالکریم
عمر بن الخطاب - القاہرہ: دار الفکر العربی، ۱۹۷۸ء - ۴۹۶ ص - (عربی)
- ۱۸۔ الحطیب، علی احمد
عمر بن الخطاب (حیاء، ادب، علم)۔ لبنان، عالم الکتب (عربی)
- ۱۹۔ خلیل ادھم
عمر فاروقؓ - استانبول: ۱۹۳۹ء (ترکی)
- ۲۰۔ دفتر ماہنامہ درویش (لاہور)
سیدنا فاروق اعظم نمبر۔ درویش (لاہور) ۷: ۳ (مارچ ۱۹۹۵ء) ۱۳۵ ص -
- ۲۱۔ روجی، فیروز الدین
سیرت سیدنا عمر فاروق اعظمؓ - کراچی: ناٹمز پریس، ۱۹۵۵ء، ۱۴۴ ص - (اردو)
- ۲۲۔ ساحل بگلر امی
عمر فاروقؓ - اردو اکیڈمی سندھ، ۱۹۵۱ء - ۳۲ ص - (اردو)
- ۲۳۔ سیاب، نذیر احمد
سیرت الفاروقؓ - لاہور: پاکستان ناٹمز پریس، ۱۱۶ ص - (اردو)
- ۲۴۔ شاہ ولی اللہ دہلوی
فقہ عمرؓ - لاہور: اوارہ ثقافت اسلامیہ، ۳۳۵ ص - (اردو)
- ۲۵۔ شبلی نعمانی، علامہ
حضرت عمرؓ مولانا شبلی نعمانی، ترجمہ عمر رضا - استانبول: ۱۹۲۸ء -
۵۲۰ ص - (عربی)

- ۲۶-----
 الفاروق - پشاور: نورانی کتب خانہ، ۳۰۰ ص (فارسی)
- ۲۷-----
 الفاروق - سوانح عمری حضرت عمر فاروقؓ - لاہور: مکتبہ رحمانیہ، ۳۹۹ ص -
 اعظم گڑھ: دارالمصنفین، ۱۹۸۳ء - ۵۳۳ ص -
 لاہور: ایم ثناء اللہ خان، ۱۹۴۹ء - ۶۷۶ ص -
- ۲۸-----
 الفاروق یعنی خلیفہ دوم حضرت عمرؓ کی مفصل سوانح عمری - دہلی: مکتبہ اہدیہ،
 (۱۸۹۸ء) - ۱۵۱ ص - (اردو)
- ۲۹- شرر، ریاض حسین
 سوانح حضرت عمر فاروق - لاہور: شیخ غلام حسین، ۲۰۸ ص - (اردو)
- ۳۰- الشرقاوی، عبدالرحمن
 الفاروق عمر بن الخطاب - القاہرہ: الازہار، (عربی)
- ۳۱- شوق، عبدالرحمن
 فاروق اسلام - لاہور: ملک دین محمد، ۴۰ ص - (اردو)
- ۳۲- الطماوی، سلیمان محمد
 عمر بن الخطاب و اصول السیاسہ والادارہ الحدیثہ دراستہ مقارنہ - الطبعہ الثانیہ -
 القاہرہ: دارالفکر العربی، ۱۹۷۶ء - ۵۱۰ ص - (عربی)
- ۳۳- الطنطاوی، علی
 اخبار عمر و اخبار عبداللہ بن عمر علی / الطنطاوی و ناجی الطنطاوی دمشق: دارالفکر،
 ۱۹۵۹ء - ۶۲۳ ص (عربی)

۴۴۔ قطب، محمد علی

عمر بن الخطاب - لبنان: العصر للطباعة، ۱۹۸۶ء - (عربی)

۴۵۔ الکتب، سیف الدین

الفاروق عمر بن الخطاب - لبنان: عذ الدین، ۱۹۸۱ء - (عربی)

۴۶۔ الطیف، محمد عبدالرحمن

عمر بن الخطاب والمعادله الانسانیة - القاہرہ: مؤسسہ دارالشعب،

۱۹۸۶ء - ۲۰۳ ص (عربی)

۴۷۔ مائل خیر آبادی

عمر فاروقؓ - لاہور: اوارہ بتول، ۸۰ ص - (اردو)

۴۸۔ مجیبی، الیاس احمد

عمر فاروقؓ - دہلی: مکتبہ جامعہ ملیہ، ۱۹۳۳ء - ۱۶ ص - (اردو)

۴۹۔ محمد رضا

عمر الخطاب - سوریا: الحکمہ للطباعة، ۱۹۸۸ء (عربی)

----- ۵۰

الفاروق عمر بن الخطاب ثانی الخلفاء الراشدینؓ - الطبعہ انشاذ - بیروت: دار الکتب

العلمیہ، ۱۹۸۳ء ۳۵۰ ص - (عربی)

۵۱۔ محمد صبیح

عمر فاروقؓ - القاہرہ: الانصار، (عربی)

۵۲۔ محمد صدیق

عمر فاروقؓ - لاہور: ناشران قرآن، ۶۳ ص - (اردو)

۵۳۔ مکتبہ ضیائے حرم، لاہور

فاروق اعظم نمبر۔ ضیائے حرم (لاہور) ۴: ۸ - ۱۹ مئی - جون ۱۹۷۴ء) ۴۰۰ ص -

۵۴۔ نامی، پیر غلام دستگیر
سوانح حضرت فاروق اعظمؓ - لاہور: انجمن معین الاسلام، ۱۳۴۰ھ -
۳۲ ص - (اردو)

۵۵۔ نظمی لوقا

عمر بن الخطاب - القاہرہ: مکتبہ غریب، (عربی)

۵۶۔ نقشبندی، ابوالیث محمد شریف

حضرت فاروق اعظمؓ - لاہور: یونیورسٹی بکس، ۱۹۸۵ء - ۱۹۲ ص - (اردو)

۵۷۔ نوشہروی، ابو یحییٰ امام خان

حضرت عمر کے سیاسی نظریے - لاہور: مکتبہ نذیریہ، ۱۹۷۹ء - ۳۰۴ ص - (اردو)

۵۸۔ ہیگل، محمد حسین

زندگانی حضرت فاروق اعظمؓ / محمد حسین ہیگل، مترجم فضل من اللہ فضلی، کابل:

دکتاب چاپولو موسسہ، ۱۳۴۶ھ - ۳۰۳ ص - (فارسی)

۵۹۔

زندگانی خلیفہ دوم حضرت فاروق اعظمؓ / محمد حسین ہیگل، مترجم معین الدین

برہانی - کابل: بہتی کتاب چاپولو موسسہ، ۱۳۵۳ھ - ۵۳۱ ص - (فارسی)

۶۰۔

عمرؓ فاروق اعظمؓ / محمد حسین ہیگل، ترجمہ حبیب اشعر - لاہور: مکتبہ میری

لائبریری، ۱۹۸۶ء - ۷۶۵ ص - (اردو)

۶۱۔

الفاروق عمرؓ - القاہرہ: شرکت مساعہ مصریہ، ۱۳۶۴ھ ج ۲ - (عربی)

۶۲۔ ایٹک، حسین علمی -

فاروق اعظم - استانبول: ۱۹۶۸ء۔

مقالات

۶۳۔ ابن جوزی، ابو الفرج (امام)

"حضرت عمر فاروقؓ کی عدالت" / امام ابو الفرج ابن جوزی، ترجمہ شاہ حسن عطا۔

الحق (اکوزہ ٹنک) ۱۵: ۱۱ (اگست ۱۹۸۰ء) ۱۷-۲۰

۶۴۔ ابو الرشید محمد حسین

"فاروق اعظمؓ کی اصلاحات" الرشید (لاہور) ۵: ۶

(جون ۱۹۷۷ء) ۲۳-۲۷

۵: ۷ (جولائی ۱۹۷۷ء) ۳۷-۴۰

۵: ۸ (اگست ۱۹۷۷ء) ۲۶-۳۰

۶۵۔ احمد کوٹی، ا۔ ک

"عمر بن الخطاب والشعر" الدراسات الاسلامیہ (اسلام آباد)

۳۰: ۳ (اکتوبر - دسمبر ۱۹۸۵ء) ۶۷-۷۵

۶۶۔ احمد، محمد مسعود

"فاروق اعظمؓ، غیر مساموں سے حسن سلوک" نور اسلام (لاہور)

۳۸: ۷ (جولائی ۱۹۹۳ء) ۹-۱۷

۶۷۔ ارشد، سید رشید احمد

"حضرت فاروق اعظمؓ کا تعلیمی نظام" تعلیمات (لاہور) ۲: ۷ (دسمبر ۱۹۷۹ء) ۹-۱۳

۶۸۔

"حضرت فاروق اعظمؓ کے انقلابی کارنامے" ثقافت (لاہور)

۱۳: ۵ (مئی ۱۹۶۳ء) ۳۵-۵۸

"فاروق اعظم" کا تعلیمی نظام "شمس الاسلام (سرگودھا)"

۱:۵۶-۲ (جنوری - فروری ۱۹۸۲ء) ۲۸-۳۲

"فاروق اعظم" کا نظام حکومت "ابداع (کراچی)" ۱۱:۸ (اگست ۱۹۷۷ء) ۱۹-۲۶

۷۱- اسرار احمد

"شہادتِ عمرؓ و عثمانؓ و علیؓ" کا تاریخی پس منظر - میشاق (لاہور) ۳۵:۱۱ -

(نومبر ۱۹۸۶ء) ۳۷-۵۸

۷۲- اشفاق، ملک محمد

"سیدنا عمرؓ" حضرت علیؓ کی نظر میں "تعلیم القرآن" (راولپنڈی) ۳۲:۶-۷

(جون - جولائی ۱۹۹۳ء) ۹۱-۹۳

۷۳- اصلاحی، ضیاء الدین

"حضرت عمرؓ کا طریق شوری" طلوع اسلام (لاہور) ۱۳:۵-۶ (مئی - جون ۱۹۶۱ء)

۱۳۷-۱۳۴

"حضرت عمرؓ کا طریق شوری" - میشاق (لاہور) ۴:۴ (اپریل ۱۹۶۱ء) ۳۳-۳۸

۷۵- اصلاحی، محمد یوسف

"مرد مومن کا خوفِ آخرت" - ذکری ڈائجسٹ (رامپور) (جون ۱۹۹۳ء) ۱۹

۷۶- انظر، محمد سلیمان

"کیا حضرت عمرؓ نے سزائے قطع ید منسوخ کر دی تھی؟" - ترجمان الحدیث

(لاہور) ۱۰:۷-۱۱ (اگست ستمبر ۱۹۷۶ء) ۶۰-۶۷

۷۷- اعظمی، محمد صدیق

"فاروق اعظم" - الجامعہ (جھنڈ) ۱۹:۴ (اپریل ۱۹۶۷ء) ۴۱-۴۳

۷۸۔ اللہ بخش، ملک

"سیدنا حضرت عمرؓ" الجامعہ (جھنگ)، ۱:۳۷ (ستمبر۔ اکتوبر ۱۹۸۵ء) ۲۰۔۲۸

۷۹۔ امین الحق، سید

"فاروق اعظمؓ"۔ الرشید (لاہور)، ۲۱:۱۱ (جولائی ۱۹۹۳ء) ۷۔۱۳

۸۰۔ امین الحسینی

"عمد فاروقیؓ"۔ الرشید (لاہور)، ۶:۷ (جون ۱۹۷۸ء) ۱۶۔۲۰

۸۱۔ امینی، محمد تقی

"حضرت عمرؓ کی معاشرتی اصلاح" الفرقان (کھنوی)، ۳:۳۸ (جون ۱۹۷۰ء) ۳۵۔۴۱

۸۲۔ بازل ایرانی، علامہ

"حضرت عمرؓ کا قبول اسلام" تعلیم القرآن (راولپنڈی)، ۱۹:۹ (ستمبر ۱۹۸۱ء) ۲۔۷

۸۳۔ برق، غلام جیلانی

"فاروق اعظمؓ کے کارنامے" نور اسلام (لاہور)، ۳۹:۶ (جون ۱۹۹۳ء) ۳۵۔۴۱

۸۴۔ برمی، مشیت اللہ

"دور فاروقی میں صیغہ عدالت" ابلاغ (کراچی)، ۱:۱۲ (جنوری ۱۹۷۸ء) ۳۵۔۴۲

۸۵۔ بگویی، افتخار احمد

"اسلام لانے کے بعد فاروق اعظمؓ کا پہلا کلام" شمس الاسلام (سرگودھا)، ۱:۵۱

(جنوری ۱۹۷۷ء) ۳۰۔۳۱

۸۶۔ بلخ الدین، شاہ

"عمد فاروقی میں عوامی فلاح کا نظام"۔ اردو ڈائجسٹ (لاہور)، ۳۱:۱ (جنوری ۱۹۹۱ء)

۱۳۵۔۱۳۷

----- ۸۷

کردار فاروقیؓ" الجامعہ (جھنگ)، ۴۲:۴۔۵ (نومبر۔ دسمبر ۱۹۹۰ء) ۴۱۔۴۲

- ۸۸۔ پاشا، عبد الوہاب عزام
 "حضرت عمرؓ بیت المقدس میں" / عبد الوہاب عزام پاشا، ترجمہ، اخلاق احمد،
 تعلیم القرآن (راولپنڈی) ۹: ۳ (مارچ ۱۹۶۶) ۳۰-۳۳
- ۸۹۔ پسروری، ہدایت اللہ
 "عظمت فاروق اعظمؓ احادیث کی روشنی میں" العید (ملتان) ۵: ۳ (مئی ۱۹۹۶)
 ۱۵-۱۷
- ۹۰۔ پھلواری، حفیظ اللہ
 "عمد فاروقی میں نظام تعلیم" - ضیائے حرم (لاہور) ۴: ۱۱ (اگست ۱۹۷۳) ۲۷-۳۱
- ۹۱۔ تمنا عمادی
 "حضرت علیؓ اور حضرت عمرؓ" - فیض الاسلام (راولپنڈی) ۱۹: ۱-۲
 (جنوری - فروری ۱۹۶۷) ۱۳۱-۱۳۹
- ۹۲۔ توفیق المجکم
 "خلافت فاروقیؓ" الرشید (لاہور) ۱۱: ۳ (فروری ۱۹۸۳) ۲۷-۲۹
- ۹۳۔ شمر، عبدالکریم
 "فاروق اعظمؓ - عمد آفریں شخصیت" ثقافت (لاہور) ۱۵: ۶ (جون ۱۹۶۶) ۱۶-۲۶
- ۹۴۔ جامی، طفیل احمد
 "حضرت عمرؓ کے مناقب و فضائل" الجامعہ (جھنگ) ۳۳: ۱ (محرم الحرام ۱۴۰۱ھ)
 ۱۰۰-۱۰۱
- ۹۵۔ جمیل سعید
 "عمر بن الخطاب فی سیرہ الادبیہ" مجلہ الجمع العلمی العراقی (بغداد) ۲۶ (۱۹۷۵)
 ۳-۲۸، ۲۹ (۱۹۷۶) ۹-۲۹

۹۶۔ جھنگوی، ابوالخثار محمد امین

"فضائل سیدنا فاروق اعظمؓ" - شمس الاسلام (سرگودھا) ۵۷: ۴ (مئی ۱۹۸۳)

۲۲-۲۵

۹۷۔ حبیب احمد

"اسلامی معاشرہ (عمد فاروقی میں)" ترجمان القرآن (لاہور) ۳۹: ۱-۲

(اکتوبر-نومبر ۱۹۵۷) ۵۱-۶۸

۹۸۔ حبیب سبحانی

"حضرت عمر فاروقؓ کا دور" ضیائے حرم (لاہور) ۱۴: ۲ (نومبر ۱۹۸۱) ۲۱-۲۵

۹۹۔ حسین، صاحبزادہ عابد

"فاروق اعظم رضی اللہ عنہ" - ضیائے حرم (لاہور) ۱۳: ۷ (جون ۱۹۹۳) ۲۵-۳۷

۱۰۰۔ حمید فضلی

"مدح عمرؓ بزبان صدیق اکبرؓ" میشاق (لاہور) ۳: ۳۵ (اپریل ۱۹۸۶ء) ۱۰۱-۱۰۴

۱۰۱۔ خالد جذبی

"حضرت فاروق اعظمؓ" - ضیائے حرم (لاہور) ۱۵: ۱ (اکتوبر ۱۹۸۳) ۲۵-۳۰

۱۰۲۔ خالد محمود

"حضرت فاروق اعظم کی مخالفت کے اسباب" الرشید (لاہور)

۲: ۵ (فروری ۱۹۷۷) ۱۸-۲۳

۵: ۵ (مئی ۱۹۷۷) ۱۰-۱۶

۱۰۳۔ خان، خیر اللہ

"حضرت عمر فاروق اعظمؓ" - شمع ہدایت (بہاولپور) ۱: ۹ (اپریل ۱۹۹۶) ۹-۱۳

----- ۱۰۴

"شہادت حضرت فاروق اعظمؓ" - شمع ہدایت (بہاولپور) ۱: ۹ (اپریل ۱۹۹۶) ۲۰-۲۱

۱۰۵۔ خان قادری

"فاروق اعظم"۔ نور اسلام (شہرِ پتور شریف) ۵:۴۰ (مئی ۱۹۹۶) ۲۷-۳۳

۱۰۶۔ الخیری، عبدالستار نجم

"خليفة دوم امير المؤمنين حضرت عمر بن الخطاب"۔ خلافت راشدہ (فیصل آباد) ۱:۵

(جون ۱۹۹۳ء) ۵-۶

۱۰۷۔ در محمد، مولانا

"سندھ میں فاروق اعظم" کی اولاد" ضیائے حرم (لاہور) ۴:۱۱ (اگست ۱۹۷۳)

۳۹-۴۲

۱۰۸۔ دوست محمد، قریشی

"فاروق اعظم" کون تھے" شمس الاسلام (سرگودھا) ۱۱:۵۵ (نومبر ۱۹۸۱) ۱۳-۱۸

۱۰۹۔ ریاض احمد، قاضی

"حضرت عمرؓ کی تقریر" الرشید (لاہور) ۵:۷ (جنوری ۱۹۷۷) ۲۱-۲۵

۱۱۰۔ ساجد، مجیب الرحمن

"فیضان عمر رضی اللہ عنہ"۔ حق چار یار (لاہور) ۶:۴ (اکتوبر ۱۹۹۳) ۱۵-۲۰

۱۱۱۔ ساجد، محمد صنیف

"سیدنا فاروق اعظم" کون تھے"؟۔ الخیر (ملتان) ۱:۱۳ (جون ۱۹۹۶) ۱۶-۱۹

۱۱۲۔ سالم، عبد الجبید

"الفاروق عمر بن الخطاب رضی اللہ عنہ" العقد الاسلامی (البیروت) ۶:۵ (آیار ۱۹۷۵)

۶۲-۶۸

۶:۶-۷ (جزیران، تموز ۱۹۷۵) ۷۷-۸۰

۱۱۳۔ سعید، ملک اللہ بخش

"سیدنا حضرت عمر فاروق اعظم"۔ الجامعہ (جھنگ) ۳:۳۸ (ستمبر-اکتوبر ۱۹۸۶)

۱۸-۲۰

۱۱۳۔ سعیدی، محمد فاروق خان

"خلیفہ ثانی سیدنا فاروق اعظمؓ" السعيد (ملتان)

۶:۲ (جون ۱۹۹۵) ۵۶-۵۴

۱۱۵۔ سیالوی، چوہدری محمد علی

"عمد فاروقی میں فوجی نظام" الجامعہ (جھنگ) '۱:۳۸ (مئی - جون ۱۹۹۶) ۳۳-۳۵

۱۱۶۔ شاہ، پیر محمد کرم

"فاروق اعظمؓ" ضیائے حرم (لاہور) '۱:۱۳ (اکتوبر ۱۹۸۳) ۴۱-۵۰

۱۱۷۔ شاہ، سید النظر (کشمیری)

"سیرت حضرت عمر فاروقؓ" الفاروق (کراچی) '۱:۳ (محرم ۱۴۰۹ھ) ۱۱-۱۶

۱۱۸۔ شاہ، سید ضیاء اللہ

"خلیفہ راشد حضرت عمر فاروقؓ کا دور خلافت" حرمین (جہلم) ۹:۵ (ستمبر ۱۹۹۵)

۳۸-۳۵

۱۱۹۔ شرچوری، ماسٹر احمد علی

"حضرت عمرؓ" نور اسلام (لاہور) '۳:۳۹ (اپریل ۱۹۹۴ء) ۲۷-۳۱

۱۲۰۔ شیدائی، ثار المصطفیٰ

"سیدنا فاروق اعظمؓ" عرفات (لاہور) '۱:۲۲ (جنوری ۱۹۸۰) ۲۹-۳۱ '۱۱

----- ۱۲۱

"سیدنا فاروق اعظمؓ" فاران (کراچی) '۱۰:۳۱ (جنوری - فروری ۱۹۸۰) ۱۱-۱۳

۱۲۲۔ صادق جامعی

"فاروق اعظمؓ" الجامعہ (جھنگ) '۳:۲۳ (مارچ ۱۹۷۱) ۲۹-۳۳

۱۲۳۔ صدیقی، حکیم فیض عالم

"سیدنا فاروق اعظمؓ" شمس الاسلام (سرگودھا) '۱:۵۳ (جنوری ۱۹۷۹) ۲۹-۳۳

۱۲۴۔ صدیقی، محمد عظیم الدین

"امیر المؤمنین سیدنا عمر فاروق اعظمؓ" شمس الاسلام (سرگودھا) ۱۰:۵۳۔ ۱۱ (اکتوبر

۔ نومبر ۱۹۸۰) ۳۵-۳۸

۱۲۵۔ صدیقی، محمد نعیم ندوی (مترجم)

"کیا حضرت عمرؓ نے مصلحہ بعض متفقہ اسلامی احکام میں تبدیلی کی؟"

معارف (اعظم گڑھ) ۱۱:۱۱۰ (جولائی ۱۹۷۲ء) ۴۲-۵۵

۱۲۶۔ طالب ہاشمی

"فاروق اعظمؓ کا خوف آخرت"۔ ضیائے حرم (لاہور) ۱۱:۲ (نومبر ۱۹۸۰) ۷۱-۷۷

۱۲۷۔ عابد نظامی

"فاروق اعظمؓ کی قرآنی خدمات" ضیائے حرم (لاہور) ۱۰:۱۳ (جولائی

۱۹۸۳) ۲۳-۲۸

۱۲۸۔ عبدالشکور دین پوری

"فاروقی کمالات" الرشید (لاہور) ۱۰:۲ (دسمبر ۱۹۸۱) ۲۳-۲۵

۱۲۹۔ عراقی، عبدالرشید

حضرت عمر فاروق کا نظام حکومت" فاران (کراچی) ۳۱:۹ (دسمبر ۱۹۷۹) ۱۹-۲۶

۱۳۰۔ عزام، عبدالوہاب

"حضرت عمرؓ بیت المقدس میں" ثقافت (لاہور) ۶:۴ (اپریل ۱۹۵۸) ۳۰-۳۳

۱۳۱۔ علی، چوہدری محمد

"خلیفہ دوئم سیدنا عمر فاروقؓ"۔ الجامعہ (جھنگ) ۳۳:۲ (اگست - ستمبر ۱۹۹۱)

۱۵-۱۶

۱۳۲۔ علی، محمد کرد

"سیاست فاروقیؓ ترجمان القرآن" (لاہور) ۵۰:۲ (مئی ۱۹۵۸) ۲۹-۳۱

۱۳۳۔ عمر تلمسانی، سید

"حضرت عمرؓ اور قرآن مجید"۔ ذکرہ ڈائجسٹ (رامپور) (جولائی ۱۹۹۲) ۶۷-۷۵

"شمید المخراب - خلیفہ ثانی کی زندگی کا ایک تابناک پہلو" / استاد عمر تلمسانی،

ترجمہ حافظ محمد ادریس - اردو ڈائجسٹ (لاہور) ۱۴:۲۸ (دسمبر ۱۹۸۸) ۶۵-۶۸

۱۳۵- عذرا نسیم
"جنگ قادسیہ حضرت فاروق اعظمؓ کے دور کا ایک فیصلہ کن معرکہ" - ضیائے

حرم (لاہور) ۷:۷۷ (اپریل ۱۹۷۷) ۲۷-۳۶

۱۳۶- غلام محمد

"حضرت عمرؓ اور تصوف" الحق (اکوڑہ ٹنک) ۵:۲ (فروری ۱۹۶۷) ۳۱-۳۶

۱۳۷- فارق، خورشید احمد

"حضرت عمرؓ کی آخری زندگی کے چند واقعات" برہان (دہلی) ۱:۳۴

(جنوری ۱۹۵۵ء) ۳۳-۳۸

"حضرت عمر کے سرکاری خطوط" برہان (دہلی) ۱:۳۵

(جولائی ۱۹۵۵) ۵-۲۰

۲:۳۵ (اگست ۱۹۵۵) ۶۹-۸۰

۳:۳۵ (ستمبر ۱۹۵۵) ۱۳۳-۱۴۴

۴:۳۵ (اکتوبر ۱۹۵۵) ۱۹۷-۲۰۸

۵:۳۵ (نومبر ۱۹۵۵) ۲۶-۲۷

۶:۳۵ (دسمبر ۱۹۵۵) ۳۲۵-۳۳۶

۱:۳۶ (جنوری ۱۹۵۶) ۵-۱۶

۲:۳۶ (فروری ۱۹۵۶) ۶۹-۸۰

۳:۳۶ (مارچ ۱۹۵۶) ۱۳۳-۱۴۴

۴:۳۶ (اپریل ۱۹۵۶) ۱۹۷-۲۰۸

۲:۳۷ (اگست ۱۹۵۶) ۶۹-۸۰

۳:۳۷ (ستمبر ۱۹۵۶) ۱۳۳-۱۳۹

۴:۳۷ (اکتوبر ۱۹۵۶) ۱۹۸-۲۱۲

۵:۳۷ (نومبر ۱۹۵۶) ۲۶۱-۲۷۲

۶:۳۷ (دسمبر ۱۹۵۶) ۳۲۵-۳۳۶

۱:۳۸ (جنوری ۱۹۵۷) ۲۳-۵

۱۳۹- فاروقی، برہان احمد

"ظیفہ ثانی" کی شخصیت مستشرقین کی نظر میں " الجامعہ (جھنگ) ۱:۴۰

(اگست ستمبر ۱۹۸۸) ۳۰-۳۴

۱۴۰- فاروقی، خورشید احمد

"مسلمان افواج کے نام حضرت عمرؓ کا پیغام"۔ الحق (اکوڑھ خٹک) ۶:۷ (مارچ

۱۹۷۲) ۱۳-۱۵

۱۴۱- فاروقی، عباد اللہ

"فاروق اعظم کے اصول سیاست"۔ ترجمان الحدیث (لاہور) ۳:۱ (جنوری ۱۹۷۰)

۲۰-۳۰

۱۴۲- فاروقی، محمد رشید

"حضرت فاروق اعظمؓ"۔ بینات (کراچی) ۱:۴۴ (نومبر ۱۹۸۳) ۴۰-۴۸

۲:۴۴ (دسمبر ۱۹۸۳) ۳۲-۴۱

۱۴۳- قسبی، محمد عارف مصطفیٰ

"عمر بن الخطابؓ قاضیاً و مجتہداً / ترجمہ محمد ازہر۔ الخیر (ملتان) ۱:۱۴ (جون ۱۹۹۶ء)

۱۲-۱۵

۱۴۴- قادری، محمد ایوب

"حضرت سیدنا فاروق اعظمؓ اور صحابہ کرامؓ"۔ المعارف (لاہور) ۲:۹

(فروری ۱۹۷۶ء) ۷-۱۶

۱۵۳۔ کوکب، میاں غلام رسول

"حضرت فاروق اعظم اور بڑھیا" الجامعہ (جھنگ)، ۵:۲۶ (مئی ۱۹۷۳) ۵۱-۵۶

----- ۱۵۴

"حضرت فاروق اعظمؓ کے اہل بیت کے ساتھ تعلقات"۔ الجامعہ (جھنگ)، ۱:۳۲

(محرم الحرام ۱۴۰۱ھ) ۹۱-۹۳

----- ۱۵۵

"حضرت عمر فاروقؓ" الجامعہ (جھنگ)، ۱:۳۹ (۱۹۸۷) ۳۰-۳۳

۱۵۶۔ کیکوس، بی زیڈ

"حضرت عمر فاروقؓ" اشرفیہ (مبارک پور)، ۹:۲۰ (ستمبر ۱۹۹۵) ۱۳-۲۳

۱۵۷۔ گکھڑوی، عبدالواحد

"خلافت فاروقی کا تصور احتساب"۔ ترجمان الحدیث (لاہور)، ۲:۹ (جنوری

۱۹۷۸) ۲۱-۲۳

----- ۱۵۸

"خليفة ہانی حضرت عمر فاروقؓ"۔ ترجمان الحدیث (لاہور)، ۷:۷ (مئی ۱۹۷۶)

۳۱-۳۶

۱۵۹۔ لکھنوی، عبدالشکور

"عظمت و شہادت سیدنا فاروق اعظمؓ"۔ شمس الاسلام (سرگودھا)، ۵۲:

۱۲ (دسمبر ۱۹۷۸) ۳۶-۴۰

۱۶۰۔ محسن فارانی

"فاروق اعظمؓ"۔ اردو ڈائجسٹ (لاہور)، ۱۰:۲۳ (اکتوبر ۱۹۸۲ء) ۳۹-۵۰

۱۶۱۔ محمد ازہر

"سیدنا فاروق اعظمؓ"۔ بینات (کراچی)، ۸:۵۷ (فروری ۱۹۹۵) ۵۱-۵۶

۱۶۲۔ محمد اسحاق

"حضرت عمرؓ کے عجیب فیصلے" الجامعہ (جھنگ) ۹:۳۰ (مئی ۱۹۸۹ء) ۳۱-۳۲

----- ۱۶۳

"حضرت عمرؓ کے عہد میں ہند پر عربوں کے حملے" / محمد اسحاق، مترجم شاہد حسین
رزاقی۔ المعارف (لاہور) ۴:۷ (اپریل ۱۹۷۳) ۳۱-۳۸

۱۶۴۔ محمد زکی

"خلیفہ کے انتخاب کا طریقہ (فاروق اعظمؓ کی بے مثال رہنمائی)" تحقیقات اسلامی
(علی گڑھ) ۳:۱ (مارچ ۱۹۸۳) ۱۸-۲۷

۱۶۵۔ محمد شاہ، حاجی

"حضرت عمر فاروقؓ"۔ ضیائے کرم (سرگودھا) ۲:۱ (جنوری ۱۹۹۲) ۲۲-۲۳

۱۶۶۔ محمد عمر، ماسٹر

"عدل فاروقیؓ کے چند مناظر"۔ الحق (اکوڑہ خٹک) ۲۲: ۱۱ (اگست ۱۹۸۷)
۳۵-۴۰

۱۶۷۔ محمد نافع

"حضرت فاروق اعظمؓ اور حضرت علیؓ کے تعلقات" الجامعہ (جھنگ)
۴:۲۵ (اپریل ۱۹۷۳) ۱۱-۹

۱۶۸۔ محمد یونس، حافظ

"سیدنا عمرؓ کا مثالی دور جمہوریت"۔ الحسن (لاہور) ۵:۵ (دسمبر ۱۹۹۰) ۴۸-۵۳

۱۶۹۔ محمود اختر

"عدل فاروقیؓ میں عوام اور حکمران کے طرز زندگی میں مساوات" عرفات
(لاہور) ۳:۲۱ (مارچ ۱۹۷۹) ۸-۱۱

۱۷۰۔ محمود عارف

"حضرت عمرؓ کی تعلیمی اصلاحات" بینات (کراچی) ۳:۳۲ (مارچ ۱۹۷۸) ۱۹-۳۵

۱۷۱- مصطفیٰ السباعی

"روایات حدیث اور حضرت ابوبکر و عمرؓ" - الفرقان (لکھنؤ) ۶۳: ۵ (مئی ۱۹۹۶)

۲۲-۱۳

۱۷۲- مطلوب حسین، سید

"اولیات عمر فاروقؓ" - فیض الاسلام (راولپنڈی) ۳۶: ۹ (جولائی ۱۹۸۴) ۲۹-۳۱

۱۷۳- مظفر حسین

"عظمت فاروق اور اقبال" - ضیائے حرم (لاہور) ۳: ۱۱ (اگست ۱۹۷۴) ۳۲-۳۸

۱۷۴- مظہر اللہ، میاں محمد

"عدل فاروقی" - الجامعہ (جھنگ) ۴: ۴۴ (اپریل ۱۹۷۲ء) ۳۳-۳۷

----- ۱۷۵

"عمد فاروقی کی چند جھلکیاں" الجامعہ (جھنگ) ۴: ۲۴ (مارچ ۱۹۷۲) ۳۳-۳۹

۱۷۶- ملا واحدی

"عمد فاروقی کا ایک واقعہ" ضیائے حرم (لاہور) ۲: ۶ (مارچ ۱۹۷۲) ۴۹-۵۲

۱۷۷- مہر محمد میانوالی

"تذکرہ الشداء (عمر فاروق اعظمؓ)" - تعلیم القرآن (راولپنڈی) ۱۶: ۳

۲۵-۳۲

----- ۱۷۸

"حضرت عمرؓ - بینات (کراچی) ۱۵: ۶ (فروری ۱۹۷۰) ۴۸-۵۷

----- ۱۷۹

"سیرت حضرت فاروق اعظمؓ" - تعلیم القرآن (راولپنڈی) ۱۶: ۴ (اپریل ۱۹۷۳)

۱۷-۲۴

۱۸۰۔ نجیب، حسین احمد

"شہادت عمر فاروقؓ" - بینات (کراچی) ۱:۴۰ (نومبر ۱۹۸۱) ۴۵-۵۶

۲:۴۰ (دسمبر ۱۹۸۱) ۴۸-۵۱

۱۸۱۔ نظر زیدی

"حضرت عمر فاروقؓ" - ضیائے حرم (لاہور) ۵:۳ (فروری ۱۹۷۳) ۲۵-۳۲

۱۸۲۔ نور محمد، ملک

"بلاد فلان پنج ابلاغہ میں حضرت عمرؓ کا تذکرہ" ابلاغ (کراچی) ۵:۱۵ (مارچ ۱۹۸۱)

۴۳-۵۲

۱۸۳۔ واصف ناگی

"سیدنا فاروق اعظمؓ کا دور خلافت" الجامعہ (جھنگ) ۱:۴۸ (مئی - جون ۱۹۹۶ء)

۳۱-۳۳

۱۸۴۔ ہارٹ، مائیکل ایچ

"حضرت عمر فاروقؓ" / مائیکل ایچ ہارٹ، ترجمہ رفیع احمد ندائی۔ ضیائے حرم

(لاہور) ۱۱:۲ (نومبر ۱۹۸۰) ۶۵-۷۰

۱۸۵۔ یعقوب احسن

"سید فاروق اعظمؓ" - شمس الاسلام (سرگودھا) ۱۴:۵۱ (دسمبر ۱۹۷۷) ۳۴-۳۷

186. Khuram Murad
Kingdom of justice; stories from the life of Umar.- Leicester: Islamic Foundation, 1983. 46p.
187. Masud-ul-Hasan
Hadrat 'Umar Farooq.- Lahore: Islamic Publications, 1982. xiii, 547p.
188. Quddusi, Irshad-ul-Haq, (tr.)
Hazrat Umer.- Lahore: Ferozsons, 1992. 56 p.
189. Shad, Abdur Rahman, (comp.)
Umar Faruq ibn-Al-Khattab (may Allah be pleased with him).- Lahore: Kazi Publications, 1979. vii, 95 p.
190. Shibli Numani, Allama
Umar the great (the Second Caliph of Islam)/translated by Maulana Zafar Ali Khan.- Lahore: Sh. Muhammad Ashraf, 1981. 2V.
191. Tritton, A.S.
The Caliphs and their non-Muslims Subjects: a critical study of the govenant of Umar.- London: Frank Cass, 1970. 240 p.

حضرت عثمان بن عفانؓ (۵۷۵-۶۵۶ء)

پر لکھی گئی اہم کتب اور مقالات

شیر نوروز خان (☆)

کتب

۱- آغازِ فتنہ

حضرت عثمان غنی رضی اللہ عنہ - دہلی: نوبھار بک ڈپو، ۱۹۵۰ء ص - (اردو)

-----۲

حضرت عثمان غنی رضی اللہ عنہ - لاہور: آدم جی عبداللہ، ۱۱۳۰ء ص - (اردو)

۳- بخاری، سید نور الحسن

سیرت امام مظلوم سیدنا عثمان ذی النورین رضی اللہ عنہ - لاہور: دارالتصنیف و الاشاعت،

۱۹۶۲ء - ۳۶۶ ص - (اردو)

-----۴

شہادت عثمان رضی اللہ عنہ - لاہور: دائرہ الاصلاح، ۱۳۳۹ھ - ۲۴ ص - (اردو)

۵- جلیل قرشی، سید

نظام عثمانی - کانپور: بخاری پریس، ۱۹۰۰ء - ۹۶ ص - (اردو)

(☆) لائبریرین، ادارہ تحقیقات اسلامی، بین الاقوامی اسلامی یونیورسٹی، اسلام آباد

۶- حسرت، چراغ حسن

سیرت حضرت عثمان رضی اللہ عنہ - کراچی: کلیم پریس، ۸۳ ص - (اردو)

۷- حسن الدین، سہروردی

خون عثمان رضی اللہ عنہ - لاہور: مدینہ پرنٹنگ ہاؤس، ۱۹۵۸ء - ۶۰ ص - (اردو)

۸- خالد گرجا کھی

سیرت عثمان رضی اللہ عنہ - گوجرانوالہ: آفاق پرنٹنگ پریس، ۱۹۶۱ء - ۱۹۲ ص - (اردو)

۹- خان، محمد شفیع الدین (مراد آبادی)

سیرة عثمان رضی اللہ عنہ - لاہور: اسلامیہ اسٹیم پریس، ۱۵ ص - (اردو)

۱۰- الخلیف، محب الدین

ذوالنورین عثمان بن عفان رضی اللہ عنہ - القاہرہ: المطبعہ السلفیہ، ۱۳۹۳ھ،
۳۳ ص (عربی)

۱۱- رفیق، ابو القاسم

سیرت ذوالنورین رضی اللہ عنہ - ملتان: کتب خانہ صدیقیہ، ۱۹۶۹ء - ۷۸۰ ص - (اردو)

۱۲- روجی، فیروز الدین

تذکرہ حضرت عثمان غنی رضی اللہ عنہ - کراچی: آرمی پریس، ۱۹۵۶ء - ۱۲۸ ص - (اردو)

۱۳- زیب لیح آبادی

سیرت حضرت عثمان غنی رضی اللہ عنہ - لاہور: مکتبہ القریش، ۱۹۹۱ء - ۲۱۶ ص (اردو)

۱۴- شرر، عبدالحلیم

ثانی اثین رضی اللہ عنہ، ذوالنورین ابو الحسنین رضی اللہ عنہ - ۱۹۳۵ء -

۴۷۲ ص - (اردو)

-----۱۵

ذی النورین - لکھنؤ: دگلڈاز پریس، ۱۹۳۵ء - ۹۶ ص - (اردو)

-----۱۶ طہ حسین

حضرت عثمان تاریخ اور سیاست کی روشنی میں / طہ حسین، ترجمہ عبدالحمید نعمانی - کراچی:
نیفیس اکیڈمی، ۱۹۷۹ء - ۲۳۹ ص - (اردو)

-----۱۷

حضرت عثمان، حضرت علی رضی اللہ عنہم / طہ حسین، ترجمہ عبدالحمید نعمانی - کراچی:
۱۹۶۱ء - (اردو)

-----۱۸

الفتنہ الکبریٰ، عثمان - القاہرہ: دارالمعارف، ۱۹۸۳ء - ۲۳۹ ص - (عربی)

-----۱۹ عرجون، محمد الصادق

عثمان بن عفان رضی اللہ عنہ - السعودیہ: الدارالسعودیہ، (عربی)

-----۲۰

عثمان بن عفان الخلیفہ المقتدر علیہ - لبنان: المکتبہ العلییہ - (عربی)

-----۲۱ عثمانی، ظفر احمد

براۃ عثمان رضی اللہ عنہ - ملتان: مکتبہ مجلس خدام صحابہ، ۱۹۶۷ء - ۳۰۳ ص - (اردو)

-----۲۲ العقاد، عباس محمود

ذوالنورین، عثمان بن عفان - بیروت: المکتبہ العصریہ، ۱۶۸ ص - (عربی)

-----۲۳

سوانح حضرت عثمان غنی رضی اللہ عنہ / عباس محمود العقاد، ترجمہ سید عبدالرشید ندوی -
کراچی: نیفیس اکیڈمی، ۱۹۸۶ء (اردو)

-----۲۴ عمر ابوالنصر

خلفائے محمد صلی اللہ علیہ وسلم (عثمان رضی اللہ عنہ / عمر ابوالنصر، مترجم شیخ محمد احمد پانی پتی
- لاہور اشرف پریس، ۱۹۰ ص - (اردو)

۲۵۔ عولیس، عبدالخلیم

عثمان و عقبیہ الاخلاق - القاہرہ: الاعتصام، ۱۹۸۷ء (اردو)

۲۶۔ غوث، رشاد دار

عثمان بن عفانؓ - لبنان: النفائس، ۱۹۸۶ء (عربی)

۲۷۔ فاروق، خورشید احمد

حضرت عثمان کے سرکاری خطوط - لاہور: ادارہ اسلامیات، ۱۹۷۸ء - ۲۰۰۳ء ص - (اردو)

۲۸۔ تدوسی، اعجاز الحق

حضرت عثمان غنی رضی اللہ عنہ - حیدر آباد دکن: مسعود ہینشنگ ہاوس، ۶۳ ص - (اردو)

۲۹۔ قریشی، محمد یامین

تاریخ عثمان رضی اللہ عنہ - دہلی: تاج کمپنی، ۱۹۸۷ء - ۲۶۶ ص -

لاہور: پروگریسو بکس، ۱۹۹۱ء - ۳۶۵ ص - (اردو)

۳۰۔ قطب ابراہیم

اسیاسہ المالید عثمان بن عفان رضی اللہ عنہ - القاہرہ: مینہ الکتاب، (عربی)

۳۱۔ کوكب شادانی

حضرت عثمان شہید - کراچی: نفیس اکیڈمی، ۱۹۷۸ء - ۲۳۰ ص (اردو)

۳۲۔ مجبسی، الیاس احمد

عثمان غنی رضی اللہ عنہ - دہلی: مکتبہ جامعہ ملیہ، ۱۹۳۳ء - ۱۶ ص (اردو)

۳۳۔ محمد رضا

عثمان بن عفان رضی اللہ عنہ - سوریا: الحکمہ للطباعہ، ۱۹۸۸ء - (عربی)

----- ۳۴

عثمان ذوالنورین - لبنان: المکتب العلمیہ، (عربی)

۳۵۔ محمد سلیم

شہادت حضرت عثمانؓ کا پس منظر۔ کراچی: شعبہ تصنیف و تالیف و ترجمہ، ۱۹۶۶ء۔ ۳۳

ص۔ (اردو)

۳۶۔ محمود الفزلاوی

مقتل عثمان بن عفان رضی اللہ عنہ۔ اللبہ الثانیہ۔ القاہرہ: دار۔ مجلی،

۱۹۳۶ء۔ ۱۲ ص۔ (عربی)

۳۷۔ المصری، محمد احمد جاد المولیٰ بک

سیرت عثمان غنی رضی اللہ عنہ / مترجم عبدالصمد صارم۔ لاہور: ایم ٹا اللہ، ۱۹۶۱ء۔ ۱۸۸

ص۔ (اردو)

۳۸۔ نامی، پیر غلام دستگیر

خلافت عثمان رضی اللہ عنہ۔ لاہور: قریشی بک انجینی، ۱۳۳۳ھ۔ ۳۸ ص۔ (اردو)

-----۳۹

شہادت حضرت عثمان رضی اللہ عنہ: لاہور: دائرۃ الاصلاح، ۱۹۵۹ء۔ ۳۲ ص۔ (اردو)

۴۰۔ نظامی، محمد سلطان

قصص سیدنا عثمان رضی اللہ عنہ و تکمیل بیعت رضوان۔ لاہور: شرکت ادیبہ، ۲۰۰۳ ص

ص۔ (اردو)

۴۱۔ ہیگل، محمد حسین

عثمان بن عفان رضی اللہ عنہ۔ القاہرہ: دارالمعارف، ۱۹۸۱ء۔ ۱۳۱ ص۔ (عربی)

مقالات

۴۲۔ اسرار احمد

"شہادت عثمان غنی رضی اللہ عنہ: ایک نشری تقریر"۔ "میشاق" (لاہور) ۲۵: ۶ (جون ۱۹۷۷)

۲۵-۲۸

-----۳۳

"شہادت عمرو عثمان و علی رضی اللہ عنہم کا تاریخی پس منظر" - میشاق (لاہور) ۱۱:۳۵ (نومبر

۱۹۸۶) ۳۷-۵۸۔

-----۳۴

شہید مظلوم حضرت عثمان رضی اللہ عنہ: میشاق (لاہور)

۲:۲۵ (فروری ۱۹۷۷) ۳۹-۷۱۔

۳:۲۵ (مارچ ۱۹۷۷) ۲۷-۴۳۔

۴:۲۵ (اپریل ۱۹۷۷) ۴۴-۵۸۔

۳۵۔ احسن، محمد یعقوب

"حضرت عثمان غنی رضی اللہ عنہ تاریخ اسلامی کی ذیشانِ شخصیت" - شمس الاسلام (بھیرہ)

۱۱:۵۱ (نومبر ۱۹۷۷) ۱۸-۲۳۔

۳۶۔ اکبر آبادی، سعید احمد

"سیرت شہین اور حضرت عثمان رضی اللہ عنہ برہان (دہلی) ۸۳: ۲ (اگست ۱۹۷۹) ۶۹۔

۸۹

۳۷۔ انیس

"خليفة راشد سيدنا عثمان ذوالنورين" - شمس الاسلام (بھیرہ) ۹:۵۵-۱۰ (ستمبر- اکتوبر ۱۹۸۱)

۱۸۔

۳۸۔ بندیا لوی، محمد عطا اللہ (مدیر اعلیٰ)

"اقوال سيدنا عثمان ذوالنورين رضی اللہ عنہ" تعليم القرآن (راولپنڈی) ۳۳: ۵ (مئی

۱۹۹۵) ۲۸۔

-----۳۹

"سيدنا عثمان ذوالنورين رضی اللہ عنہ" تعليم القرآن (راولپنڈی) ۳۳: ۵ (مئی ۱۹۹۵) ۱۹۔

۲۷۔

۵۰۔ پھلواری، جعفر شاہ

"سیدنا عثمان غنی رضی اللہ عنہ" - تعلیم القرآن (راولپنڈی) ۵:۳۳ (مئی ۱۹۹۳ء) ۱۷-۲۸

۵۱۔ تبسم منہاس

"ظیفہ سوم حضرت عثمان رضی اللہ عنہ اور ان کا علمی مقام" الحق (اکوڑہ خٹک) ۷:۳۸

(اپریل ۱۹۹۳ء) ۵۱-۵۴

۵۲۔ تھانوی، محمد شاہد

"حضرت عثمان غنی رضی اللہ عنہ" البلاغ (کراچی) ۱۱:۳۲ (جولائی ۱۹۸۸ء) ۶۵-۶۸

۵۳۔ "حاجیوں کے نام حضرت عثمان رضی اللہ عنہ کا تاریخی خط"

خلافت راشدہ (فیصل آباد) ۶:۱-۲ (جون - جولائی ۱۹۹۵ء) ۲۵-۲۶

۵۴۔ حمید اللہ، محمد

"حضرت عثمان رضی اللہ عنہ کے عہد خلافت میں اندلس کی فتح" اسلام اور عصر جدید (نئی

دہلی) ۳:۳۳ (اکتوبر ۱۹۹۲ء) ۳۳-۵۰

----- ۵۵

فتح الاندلس (اسپانیا) فی خلافت سیدنا عثمان رضی اللہ عنہ سنہ ۳۷ للحجۃ الدراسات الاسلامیہ

(اسلام آباد) ۲۶:۱-۲ (الربیع والصیف ۱۹۹۱ء) ۱۱-۱۸

۵۶۔ خالد بزوی

"حضرت عثمان غنی رضی اللہ عنہ" ضیائے حرم (لاہور) ۱۱:۱ (اکتوبر ۱۹۸۰ء) ۵۳

۵۷۔ خان، خیر اللہ

"حضرت عثمان بن عفان رضی اللہ عنہ کون تھے؟" شع ہدایت (بہاولپور) ۹:۱ (اپریل ۱۹۹۶ء)

۱۴-۱۵

۵۸۔ داتا گنج بخش، حضرت

"حضرت عثمان رضی اللہ عنہ" ضیائے حرم (لاہور) ۳:۳ (جنوری ۱۹۷۳ء) ۳۷-۳۸

۵۹۔ دہلوی، شاہ عبدالعزیز

"عثمان غنی و علی مرتضیٰ رضی اللہ عنہ" فیض الاسلام (راولپنڈی) ۱۹: ۱-۲ (جنوری - فروری

۱۹۶۷ء) ۲۲۔

۶۰۔ ذکیہ سلطانیہ

"حضرت عثمان رضی اللہ عنہ کا مالی نظام" ابلاغ (کراچی) ۲۲: ۷ (مارچ ۱۹۸۸) ۱۵-۲۰۔

----- ۶۱۔

"حضرت عثمان کا نظام حکومت" بینات (کراچی) ۱: ۵۰ (ستمبر ۱۹۸۷ء) ۳۵-۵۸۔

----- ۶۲۔

"حضرت عثمان رضی اللہ عنہ کے آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم سے تعلقات" بینات (کراچی) '،

۳۹: ۹-۱۰ (جون ۱۹۸۷) ۳۱-۳۰۔

----- ۶۳۔

"حضرت عثمان رضی اللہ عنہ کے مقرر کردہ عمال" ابلاغ (کراچی) ۲۱: ۶ (فروری ۱۹۸۷ء)

۱۳-۳۰۔

۶۴۔ رضوی، ذوالفقار علی

"خليفة راشد حضرت عثمان غنی رضی اللہ عنہ" السعيد (ملتان) ۲: ۵ (مئی ۱۹۹۵ء) ۳۲-۳۳۔

۶۵۔ سعید الرحمن

"حضرت عثمان رضی اللہ عنہ" انجمن (کراچی) ۳۶: ۳-۵ (اپریل - مئی ۱۹۹۳ء) ۶-۸۔

۶۶۔ سعیدی، غلام رسول

"حضرت عثمان غنی رضی اللہ عنہ" - ضیائے حرم (لاہور) ۱۵: ۱۱ (اگست ۱۹۸۵ء) ۳۷-۳۸۔

----- ۳۸۔

۶۷۔ سلیم تابانی

"امیر المؤمنین سیدنا عثمان غنی رضی اللہ عنہ" - شس الاسلام (بھیڑہ) ۵۲: ۱۱ (نومبر ۱۹۷۸)

۱۰-۱۳۔

۶۸۔ سلمیٰ، چودھری محمد اسلم

"حضرت عثمان ذوالنورین رضی اللہ عنہ" - ذکری ڈائجسٹ (رامپور) ۲۱: ۲۳۰ (اکتوبر ۱۹۹۲) ۶۱-۶۶۔

۶۹۔ سیالوی، دوست محمد شاکر

"خلیفہ سرور کونین حضرت عثمان ذوالنورین رضی اللہ عنہ" - عرفات (لاہور) ۲۶: ۹-۱۰ (ستمبر-اکتوبر ۱۹۸۳ء) ۷-۲۰۔

۷۰۔ سید قطب اور سووودی سید ابوالاعلیٰ

"ایک مظلوم خلیفہ راشد رضی اللہ عنہ" بینات (کراچی) ۹: ۳ (فروری ۱۹۶۷ء) ۱۷-۳۲۔

----- ۷۱۔

"سیدنا عثمان غنی رضی اللہ عنہ" الرشید (لاہور) ۲۱: ۹ (مئی ۱۹۹۳) ۵۹-۱۶۔

۷۲۔ شاہ، پیر محمد کرم

"حسن انتخاب" (ضیاء القرآن سے انتخاب) "ضیائے حرم" (لاہور) ۱۹: ۱۰ (جولائی ۱۹۸۹)

۸۷-۸۵

۷۳۔ شاہ ولی اللہ دہلوی، حضرت

"ناثر و اوصاف عثمان رضی اللہ عنہ" - الجامعہ (جھنگ) ۳۸: ۱۱-۱۲ (جولائی - اگست ۱۹۸۷)

۵۷-۶۰۔

۷۴۔ صابر، عبد السلام محمد

"حضرت عثمان رضی اللہ عنہ" - تعلیم القرآن (راولپنڈی) ۱۲: ۱ (جنوری ۱۹۶۹ء) ۲۵-۳۲۔

۷۵۔ صالح، عبد اللہ

"مصنف عثمانی پر اعتراضات" محدث (لاہور) ۲:۲۳ (جنوری ۱۹۹۳) ۹۱-۱۱۸

۷۶۔ ضیاء القادری

"سیرت عثمان رضی اللہ عنہ شرح قرآن" - شمس الاسلام (بھیرہ) ۵۱:۱۱ (نومبر ۱۹۷۷) ۱۷-

۷۷۔ طالب ہاشمی

"عظمت عثمان رضی اللہ عنہ" - ضیائے حرم (لاہور) ۱۱:۱۱ (اکتوبر ۱۹۸۰) ۳۷-۵۳

۷۸۔ طہ حسین

"عثمان رضی اللہ عنہ صرف تاریخ کی روشنی میں" / طہ حسین، مترجم عبدالحمید نعمانی -

برہان، (دہلی) ۶:۳۲ (جون ۱۹۵۳) ۳۳۷-۳۳۸-

۳۳:۱ (جولائی ۱۹۵۳) ۲۲-۳۳

۳۳:۲ (اگست ۱۹۵۳) ۹۳-۱۰۰

۳۳:۳ (ستمبر ۱۹۵۳) ۱۶۱-۱۷۸

۳۳:۴ (اکتوبر ۱۹۵۳) ۲۰۶-۲۱۵

۳۳:۵ (نومبر ۱۹۵۳) ۲۷۰-۲۸۳

۳۳:۱ (جنوری ۱۹۵۵) ۲۱-۳۲

۳۳:۳ (اپریل ۱۹۵۵) ۲۲۵-۲۳۶

۳۳:۴ (اکتوبر ۱۹۵۵) ۲۰۹-۲۲۰

۸۰۔ عابد، محمد اسلم

"سیدنا عثمان رضی اللہ عنہ" - ضیائے حرم (لاہور) - ۱۹:۱۰ (جولائی ۱۹۸۹) ۸۱-۸۳

۸۱۔ عابد نظامی

"واقعہ قتل عثمان رضی اللہ عنہ" - ضیائے حرم (لاہور)

۱۹:۱۰ (جولائی ۱۹۸۹) ۸۱-۸۳

۸۲۔ عباس نقوی

"واقعہ قتل عثمان رضی اللہ عنہ" الجواد (بنارس)

۹:۴۴ (ستمبر ۱۹۹۳) ۲۷-۳۴

۱۱:۴۴ (نومبر ۱۹۹۳) ۲۴-۳۶

۱۲:۴۴ (دسمبر ۱۹۹۳) ۳۳-۳۶

۸۳۔ عبدالسلام، محمد صابر

"حضرت عثمان رضی اللہ عنہ پر کتبہ پروری کے الزام کی حقیقت" - تعلیم القرآن

(راولپنڈی) ۸:۱۲ (اگست ۱۹۶۹) ۱۷-۳۳

۸۴۔ عثمان، ابو طاہر

"امیر المؤمنین سیدنا عثمان غنی رضی اللہ عنہ" - خلافت راشدہ (فیصل آباد)، ۱۲:۴ (مئی

۱۹۹۳) ۹-۱۳

۸۵۔ عراقی، عبدالرشید

"حضرت عثمان رضی اللہ عنہ" - بینات (کراچی)، ۲:۴۷ (جون ۱۹۹۶) ۳۷-۳۸

-----۸۶

"حضرت عثمان رضی اللہ عنہ" الرشید (لاہور)، ۹:۲۳ (مئی ۱۹۹۶ء) ۳۷-۳۸

-----۸۷

"حضرت عثمان رضی اللہ عنہ بن عفان" ترجمان الحدیث (لاہور)، ۱۱:۱۸ (نومبر ۱۹۸۵)

۳۵-۵۴

۱۲:۱۸ (دسمبر ۱۹۸۵) ۳۲-۳۵

۸۸۔ عزیز حاصل پوری

"حضرت عثمان غنی رضی اللہ عنہ" ضیائے حرم (لاہور)، ۱:۱۱ (اکتوبر ۱۹۸۰) ۵۵-

۸۹۔ عشرت رحمانی

"سیدنا حضرت عثمان غنی رضی اللہ عنہ" - الجامعہ (جھنگ) ۱۰:۳۲ (اپریل - مئی ۱۹۹۱)

۳۱-۳۰

۹۰۔ علیم، ظلیل احمد

"سیدنا حضرت عثمان ذوالنورین رضی اللہ عنہ" - الجامعہ (جھنگ)، ۳۹: ۱۲ (جولائی - اگست

۵۲-۴۹ (۱۹۸۸)

۹۱۔ فاروق، خورشید احمد

"عثمان غنی رضی اللہ عنہ پر اعتراضات اور ان کا جائزہ" برہان (دہلی) ۳:۵۲ (اپریل ۱۹۶۳)

۱۹۷-۲۱۱

۵:۵۲ (مئی ۱۹۶۳) ۱۹۷-۳۰۹

۶:۵۲ (جون ۱۹۶۳) ۳۶۰-۳۷۲

-----۹۲

"حضرت عثمان رضی اللہ عنہ کے سرکاری خطوط" - برہان (دہلی)

۳:۳۹ (اگست ۱۹۶۲) ۱۰۱-۱۱۲

۶:۳۹ (دسمبر ۱۹۶۳) ۳۵۶-۳۷۷

۹۳۔ فاروقی، ابو ریحان ضیاء الرحمن

"حضرت عثمان ذوالنورین رضی اللہ عنہ کا یوم شہادت" خلافت راشدہ (فیصل آباد) ۸:۵

(مئی ۱۹۹۵) ۹-۱۲

۹۴۔ فاروقی، عباد اللہ

"خلافت عثمان اور مدینہ کا سیاسی انقلاب" - ترجمان الحدیث (لاہور) ۲:۲ (دسمبر ۱۹۷۰)

۳۶-۵۰

۱:۱۲ (اکتوبر ۱۹۷۰) ۳۶-۵۳

۹۵۔ تصوری، محمد نشاء تابش

"حضرت عثمان رضی اللہ عنہ اور بیعت رضوان" ضیائے حرم (لاہور) ۱۸: ۱۰ (جولائی ۱۹۸۸)
-۳۹-۳۵

۹۶۔ قلبی، محمد اسحاق

"تکمیل قصاص حضرت عثمان غنی رضی اللہ عنہ" شمس الاسلام (بھیرہ) ۷۰: ۳-۳ (اپریل -
مئی ۱۹۹۶) ۱۸-۲۸

۹۷۔ قمر ربیعنی

"خليفة مظلوم سيدنا عثمان غني رضی اللہ عنہ" فیض الاسلام (راولپنڈی) ۷: ۳۷: ۵ (مئی ۱۹۹۵)
-۱۶-۱۲

۹۸۔ گوندل، محمد ریاض

"عثمان ذوالنورین" - ضیائے حرم (لاہور) ۱۸: ۱۰ (جولائی ۱۹۸۸) ۳۰-۳۳

۹۹۔ مازارہ، سعید اللہ

"حرق مصاحف بعد حضرت عثمان رضی اللہ عنہ" - الحق (اکوڑہ ٹنک) ۱۵: ۹ (جون ۱۹۸۰)
-۱۳-۹

۱۰۰۔ مجددی، غلام مصطفیٰ

"حضرت عثمان غنی رضی اللہ عنہ سیرت و کردار" - ضیائے حرم (لاہور) ۲۵: ۸ (مئی ۱۹۹۵)
-۲۳-۱۷

۱۰۱۔ معاویہ، محمد تھکیل

شہید مدینہ حضرت عثمان رضی اللہ عنہ حصار نبوت میں "خلافت راشدہ" (فیصل آباد) ۳: ۵
(ستمبر ۱۹۹۳) ۲۱-۲۲

۱۰۲۔ معصومی، ابو محفوظ الکرم

"صحف عثمانی کے تاریخی نسخے" ترجمان الحدیث (لاہور)

۸:۳ (جون ۱۹۷۲) ۲۳-۳۳

۹:۳ (جولائی ۱۹۷۲) ۱۵-۲۵

۱۰:۳ (اگست ۱۹۷۲) ۳۱-۳۹

۱۰۳۔ منظور احمد

"بل ہو قرآن مجید - صحیفہ عثمانی کی فوٹو کاپی کے حوالے سے ایک یقین افروز تحریر" اردو

ڈائجسٹ (لاہور) ۱۲:۳۰ (دسمبر ۱۹۹۰) ۳۳-۳۳

۱۰۴۔ میانوالوی، مہر محمد

"تذکرہ اشہاء حضرت عثمان ذوالنورین رضی اللہ عنہ" تعلیم القرآن (راولپنڈی) ۵:۱۶ (مئی

۱۹۷۳) ۲۵-۳۲

----- ۱۰۵

"سیرت حضرت عثمان رضی اللہ عنہ بن عفان" تعلیم القرآن (راولپنڈی) ۶:۱۶ (جون ۱۹۷۳)

۲۵-۳۲

۱۰۶۔ نقشبندی، محمد حنیف

"حضرت سیدنا عثمان غنی رضی اللہ عنہ" - نور الاسلام (شرقیہ شریف) ۶:۳۸ (جون ۱۹۹۳)

۲۹-۳۲

۱۰۷۔ نورانی، محمد اعظم

"حضرت عثمان رضی اللہ عنہ اور سخاوت" ضیائے حرم (لاہور) ۱۰:۱۹ (جولائی ۱۹۸۹) ۸۸-۹۳

۱۰۸۔ ہزاروی، محمد صدیق

"حضرت عثمان غنی رضی اللہ عنہ" ضیائے حرم (لاہور) ۱۱:۱۶ (اگست ۱۹۸۶) ۲۳-۲۶

”خليفة ثالث، حضرت عثمان زوالنورين“ - ترجمان المديث (لاهور) ۹:۳ (جولائی ۱۹۷۲) ۳۳-۳۷ -

110- Quddusi, Irshad-ul-Haq

Hazrat Uthman - Lahore: Feroz Sons, 1992 p. 54

111- Shad, Abdur Rehman

Uthman Ibn Affan - Lahore: Kazi Publications, 1978, p. 96.

